

JEHLIČNANY

řád borovicotvaré (*Pinales*)

- Listy jsou jehlicovité, často vyrůstají na brachyblastech.

Zástupci:

Jedle bělokorá (*Abies alba*)

- má šedou hladkou borku, jehlice ploché, rostou v rovině, na spodní straně mají dva pruhy voskovitých látek, vytrvávají několik let.
- Šišťice rostou **směrem vzhůru** a rozpadají se po dozrání již na stromě, zůstává po nich na větvi vřeteno,
- Roste ve vyšších polohách pod smrkovými lesy, je náchylná na kyselé deště

Douglaska tisolistá (*Pseudotsuga taxifolia*)

- pochází ze Severní Ameriky, nejvyšší druh stromů (nejvyšší jedinec 133 m),
- po rozemnutí voní po pomerančích

Smrk (*Picea*)

- má špičaté jehlice vyrůstající jednotlivě, drsné větvičky; původní jen v horách

ztepilý (*P. excelsa*)

- kolem 900 m. n. m., rychle rostoucí
- vysazován v nižších polohách v monokulturách, které jsou náchylné na choroby a škůdce (lýkožrout – kalamity), náchylný na kyselé deště

pichlavý (stříbrný) (*P. pungens*)

- původní v Coloradu, je odolnější, jehlice rostou do všech stran, mají na sobě vosk,
- vysazuje se v Krkonoších

Modřín opadavý (*Larix decidua*)

- je světlomilný, jehlice ve svazečcích na brachyblastech, jsou měkké a světlé,
- na podzim před **opadnutím** žloutnou
- původní v Alpách, Karpatech, u nás pouze v Jeseníkách, má cenné dřevo

Cedr libanonský (*Cedrus libani*)

- má ve státním znaku Libanon.
- Je stálezelený, jehlice ve svazečcích po 30–40
- šišťice dozrávají druhým až třetím rokem

Borovice (*Pinus*)

- má jehlice ve svazečcích po 2, 3, 5 na brachyblastech

jehlice po 2:

lesní (*P. sylvestris*):

- borka světlá, rezavá, koruna kulovitá až plochá,
- dozrávají dva roky
- původní na písčitých půdách a skalách

černá (*P. nigra*):

- hluboce brázditá borka, větší šištice a jehlice, mladé větve černě zbarvené,
- původní v již. Evropě (Rakousko), u nás se vysazuje

kleč (*P. mugo*):

- keř s malými šišticemi a větvemi polehávajícími po zemi, jehlice zoubkované,
- šištice dozrávají po třech letech, nad smrkovými lesy, kosodřevina, v 100 m n. m. – přirozeně;
- Šumava, Jeseníky – vysazena

pinie (*P. pinea*):

- semena nemají křídla, semena se **jedí** pod označením piniové oříšky

po 5:

vejmutovka (hedvábná) (*P. strobus*):

- ze Sev. Ameriky, šištice roní pryskyřici, zůstávají na stromě někdy i po vypadání semen, dřevo měkké, vhodné pro truhlářské práce

řád cypřišotvaré (*Cupressales*)

- Listy jsou jehlicovité nebo šupinovité, střechovitě se kryjící.
- samičí šištice **dužnatější**, dřevnatí nebo kožovatější.

Zástupci:

zerav západní (*Thuja occidentalis*)

- kuželovitá koruna, větve natočené do **vodorovné** polohy,
- původem ze Sev. Ameriky, u nás v parcích a na hřbitovech, dřevo cenné,
- vhodné pro stavbu člunů a vodních staveb

zeravec východní (*T. orientalis*)

- větve otočené **svise** do roviny, procházející svislou osou kmene,
- semena bezkřídlá, šištice jsou zpočátku dužnatě masité později zasychající,
- pochází z Číny a Korejského poloostrova

jalovec obecný (*Juniperus communis*)

- většinou nízký keř, řidčeji stromek s kuželovitou korunou,
- jehlice mají navrchu **bílý proužek**,
- dvoudomý, chráněný zákonem,
- šištice **tmavomodré, dužnatějící**
- roste na pastvinách a suchých stráních, vedle borovic nejrozšířenější jehličnan Země,
- používá se jako antiseptikum, při uzení masa, na úpravu zvěřiny, na výrobu ginu, borovičky atd.

sekvojovec obrovský (*Sequoiadendron giganteum*)

- "mamutí strom", pochází z Kalifornie
- dožívá se až 4 000 let, dorůstá přes 80 m výšky, průměr kmene až 9,8 m, hmotnost 620 t, vzácně v parcích

řád tisetvaré (*Taxales*)

tis červený (*Taxus baccata*)

- načervenalá borka, **jedovatý**
- semena obrůstají míškem (epimatium), ten je **nejedovatý**, dužnatý, vzniká z valu pod vajíčkem,
- nemá pryskyřičné kanálky, dvoudomý, jehlice ve dvou řadách, štítkovité tyčinky,
- původní v suťových lesích, **vzácný a chráněný zákonem**, dožívá se 2 000 let,
- Keltové ho vysazovali v místech, kde lovili, dřevo používali na kuše a luky

metasekvoje čínská (*Metasequoia*)

- živoucí fosilie mezi jehličnatými dřevinami, opadavá